

Český svaz chovatelů, z.s.

Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

Tel.: 734 621 755, e-mail: drubez@cschdz.eu, http://www.cschdz.eu

IČ: 00443204, DIČ: CZ00443204, IDDS: rstrfrew, Bankovní spojení: KB Praha 9 č. účtu: 635081/0100

Věc:

Zápis č. 2/2024

ze 2. zasedání Rady plemenné knihy drůbeže v roce 2024,

konaného dne 29. května 2024

v Sekretariátu ÚVV ČSCH v Praze-Kobylisích

Přítomni:

- **RPKD:** prof. Ing. Eva Tůmová, CSc., – předsedkyně (online účast), prof. Ing. Martina Lichovníková, Ph.D., Mgr. Martin Paclík, Ph.D., Ivan Pavel (kterému předal plnou mocí svůj hlas nepřítomný Pavel Hruběš, tj. 5 hlasů z 9).
- **Omluveni:** Ing. Ludvík Smolek, Jaroslav Bayer, RNDr. Milan Tyller, Ing. Zdeněk Dráb, Pavel Hruběš
- **Sekretariát ÚVV ČSCH:** Ing. Ludmila Šilhová.
- **Hosté:** Bc. Petr Herynek (předseda KGZ), Ing. Radek Novotný (předseda ÚVV ČSCH), Vladimír Eisenreich (předseda KK ÚOK CHD)

PROGRAM:

1. Zahájení, volba zapisovatele a ověřovatelů zápisu
2. Předložení změn v metodice uchování GZ české slepice zlaté kropenaté
3. Plemenářská evidence chovu čistokrevné drůbeže v návaznosti na změny plemenářského zákona
4. Diskuze
5. Závěr

Ad 1) ZAHÁJENÍ

Zasedání svolala pozvánkou rozeslanou e-mailem předsedkyně RPKD prof. Ing. Eva Tůmová, CSc., která se bohužel nemohla osobně dostavit, ale jednání se účastnila online. Jednání bylo zahájeno v 10:05 hod. Zapisováním byla pověřena tajemnice PKD Ing. Ludmila Šilhová. Bylo dohodnuto, že ověření zápisu provedou všichni přítomní členové RPKD.

USNESENÍ 2/RPKD 24/1/1: Zápis z jednání RPKD č. 2/2024 zpracuje Ing. Ludmila Šilhová, ověření provedou všichni přítomní členové RPKD

Hlasování: PRO – 5. PROTI – 0. ZDRŽEL SE – 0.

Tajemnice: Ing. Ludmila Šilhová, Maškova 3, 182 53 Praha 8, ČSCH, Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

mobil: 734 621 755

e-mail: drubez@cschdz.eu

Český svaz chovatelů, z.s.

Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

Tel.: 734 621 755, e-mail: drubez@cschdz.eu, <http://www.cschdz.eu>

IČ: 00443204, DIČ: CZ00443204, IDDS: rstrfew, Bankovní spojení: KB Praha 9 č. účtu: 635081/0100

Ad 2) PŘEDLOŽENÍ ZMĚN V METODICE UCHOVÁNÍ GENETICKÉHO ZDROJE ČESKÉ SLEPICE ZLATÉ KROPENATÉ

Aktualizovaný návrh Metodiky uchování genetického zdroje České slepice zlaté kropenaté (dále jen Metodika), který zpracovali (v abecedním pořadí) Bc. Petr Herynek, Mgr. Martin Paclík, Ph.D. a Ivan Pavel, byl účastníkům jednání předem rozeslán e-mailem k nastudování. Př. Paclík návrh Metodiky stručně představil. Návrh Metodiky má být na základě výzvy Ministerstva zemědělství předložen Českým svazem chovatelů do poloviny června ke schválení. Základ revidovaného návrhu Metodiky tvoří text aktuálně platné Metodiky; struktura kapitol je předepsána legislativní normou. Aktuálně platná Metodika se v dosavadní praxi z velké části osvědčila, takže nebylo třeba ji razantně měnit. Hlavním cílem bylo vysvětlit sporné pasáže, aby se zamezilo různým výkladům, na které poukázaly mj. kontroly provedené Českou plemenářskou inspekcí. Předně byly explicitně formulovány cíle programu a jejich hierarchie. Pojetí revidovaného návrhu Metodiky směřuje k tomu, aby naplňování sekundárních cílů bylo požadováno jen v takové míře, aby nebyl ohrožen hlavní cíl programu. Př. Paclík zdůraznil význam formulace, že cílem je „*udržovat plemeno v aktuální podobě, v jaké se dochovalo ...*“. Proběhla vcelku souhlasná diskuse o formulaci cílů v návrhu Metodiky, ovšem s návrhem na upřesnění, že „aktuální podobou“ se přibližně rozumí stav ve 2. polovině 20. století, případně konkrétněji stav v době vstupu plemene do Národního programu.

Prof. Lichovníková poděkovala za kvalitní zpracování úprav Metodiky. Otevřela téma podpory snášky českých slepic – mj. i z důvodu opakovaně zmiňovaného využití plemene k produkci vajec např. v rámci ekologického zemědělství, protože i v takových chovech je úroveň snášky důležitá. Na jednání nepřítomný př. Tyller dopředu vypracoval a účastníkům jednání rozeslal poznámky k návrhu Metodiky, které se povětšinou týkaly snášky a selekce na ni. Připomínky př. Tyllera byly jedna po druhé probrány a podrobně diskutovány, přičemž byly vyvozovány závěry pro úpravu formulací v aktualizovaném návrhu Metodiky. Přítomní členové se shodli, že v souvislosti s užitkovostí je v populaci GZ nutné nejprve zmapovat a na určitou minimální sjednotit zootechnické a veterinární podmínky, aby mohl být objektivně prozkoumán produkční potenciál plemene. Shodli se na tom, že při zařazení snášky jako kritéria selekce v současných podmínkách chovu českých slepic, by mohlo dojít k eliminaci jedinců s vysokým potenciálem, který ale není realizován vlivem nižší zootechnické úrovně daného chovu (výživa, přisvěcování, kvalita venkovního výběhu, zdravotní stav atd.). Případné stabilizační šlechtění na snášku je smysluplné až po zvládnutí tohoto prvního kroku – bylo tedy dohodnuto jej v této fázi do Metodiky nezařazovat. O zootechnických problémech v některých chovech referoval př. Herynek. Přítomní souhlasili s nabídkou prof. Lichovníkové na proškolení chovatelů ohledně výživy v drobnochovech a ukázky toho, jak výživa a další faktory prostředí souvisí s užitkovostí. Tuto osvětovou roli by mohl plnit svod českých slepic. Členové RPKD přivítali i navrženou možnost podrobnějšího zmapování zootechnických podmínek chovů GZ např. formou diplomové práce, případně grantového projektu přes MZe, jehož cílem by bylo zmapovat výchozí stav úrovně chovů a navrhnout doporučení tak, aby v budoucnu mohla být

Tajemnice: Ing. Ludmila Šilhová, Maškova 3, 182 53 Praha 8, ČSCH, Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

mobil: 734 621 755

e-mail: drubez@cschdz.eu

Český svaz chovatelů, z.s.

Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

Tel.: 734 621 755, e-mail: drubez@cschdz.eu, <http://www.cschdz.eu>

IČ: 00443204, DIČ: CZ00443204, IDDS: rstrfew, Bankovní spojení: KB Praha 9 č. účtu: 635081/0100

objektivním kritériem šlechtění také snáška apod. Př. Tyller prosazuje zjišťování objektivních údajů o snášce s cílem zastavení jejího (citováno) „*prokazatelného poklesu v posledních letech*.“ Př. Paclík nastínil problematiku omezené vypovídací hodnoty dosavadních dat o snášce – zejména to, že průměry jsou počítány z měnícího se spektra chovů, a bez informace o variabilitě kolem průměru je lze jen omezeně interpretovat. Taktéž mohou hrát roli některé jiné faktory, které se mění v průběhu let.

Proběhla diskuse k významu molekulárně genetických analýz. V RPKD panuje shoda na tom, že role těchto metod spočívá především v monitoringu genetické rozmanitosti populace a pomocném prostředku pro sestavování chovných kombinací, nikoli v selekci zvířat, tj. posuzování vhodnosti jedince do GZ. To je v souladu s usnesením z minulého jednání RPKD. Diskuse proběhla i nad formulací povinnosti odevzdávat vzorky biologického materiálu. Přítomní se shodli, že formulace této povinnosti v Metodice má být přejata ve stejné (obecné) podobě, v jaké je upravena plemenářským zákonem, tj. že na výzvu je chovatel povinen specifikovaný vzorek předat. „Automatické“ zasílání vzorků, tj. povinnost odevzdat určitý vzorek každoročně k nějakému datu, tedy nebude součástí návrhu Metodiky. Důležité v tomto je, že chovatel stejně nemůže sám bez součinnosti Národního koordinačního pracoviště GZ zorganizovat odběr vzorku, tj. vždy zde bude hrát důležitou roli komunikace směrem k chovateli, spojená se zasláním potřebného materiálu. Přítomní se shodli na tom, že náklady na odběr by měl nést ten, kdo analýzu vzorku žádá.

Další diskuse se vedla kolem vynucených změn oproti plánu rotace. V případě potřeby náhradního kohouta, pokud se původní kohout z rotace nedožil nebo není v kondici pro reprodukci, je vždy nutná konzultace s plemenářem KCHČS. Dodatečné změny jsou improvizací, protože po provedení rotace již nebývá mnoho rezervních kohoutů k dispozici, protože chovatelé si přebytečná zvířata nenechávají. Př. Paclík a Herynek v tomto akcentovali situaci před letošní chovnou sezónou, kdy uhynulo hned několik již zařazených kohoutů. Povinnost ponechat rezervního kohouta z odchovu pro případ „nouzové“ dodatečné rotace však členové RPKD zavrhli a bylo navrženo toto řešit na bázi dobrovolnosti a komunikace s chovateli nad rámec Metodiky. Taktéž bylo upuštěno od souvisejícího návrhu př. Tyllera uložit chovatelům zařazeným v GZ povinnost evidovat prodej násadových vajec nebo jednodenních kuřat mimo GZ. Př. Herynek zmínil, že KCHČS je flexibilní a dokáže řešit výše zmíněný problém bez nutnosti zatěžování chovatelů dalšími povinnostmi uloženými Metodikou.

V souvislosti s tématem líhnutí bylo dohodnuto snížení minimálního selekčního kritéria hmotnosti násadových vajec u slepic v prvním snáškovém cyklu z 55 g na 53 g; u slepic ve druhém a dalších snáškových cyklech zůstává hodnota 55 g uvedená ve standardu plemene. Toto bylo již předjednáno s MZe a VÚŽV. Co se týká líhnutí, cílem je hromadné organizované líhnutí (spojené s očkováním kuřat), které aktuálně probíhá v MTD Ústrašice. Čím dál menší skupina chovatelů líhne sama. Návrh př. Tyllera na jednoduchou selekci na snášku na základě utřídění násadových vajec podle tvaru a zbarvení (i když není známa identita matky), a následný výběr kohoutů pouze z vajec, která byla v souboru nejpočetnější, byl přítomnými uvítán, ovšem

Tajemnice: Ing. Ludmila Šilhová, Maškova 3, 182 53 Praha 8, ČSCH, Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

mobil: 734 621 755

e-mail: drubez@cschdz.eu

Český svaz chovatelů, z.s.

Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

Tel.: 734 621 755, e-mail: drubez@cschdz.eu, <http://www.cschdz.eu>

IČ: 00443204, DIČ: CZ00443204, IDDS: rstrfew, Bankovní spojení: KB Praha 9 č. účtu: 635081/0100

spíše jako návod pro dobrovolnou aktivitu členů KCHČS, nikoli jako součást Metodiky. Př. Tyller také doplnil podrobný výčet možných evidovaných údajů v souvislosti s líhnutím – většina těchto údajů je již sledována buď individuálně chovateli, nebo při hromadném líhnutí v MTD Ústrašice. Další návrh př. Tyllera, a sice značení kuřat značkami ani do obou křídel, RPKD nepodporuje.

Dalším probíraným tématem bylo zbarvení skořápky, které je v návrhu Metodiky definováno rozmezím krajních přípustných odstínů RAL. Podle stejného schématu je prováděna selekce násadových vajec. Přítomní souhlasí s tímto způsobem sledování barvy skořápky a selekce násadových vajec. Z diskuse vyplynul jako vhodný způsob hodnocení a uvádění odstínu barvy skořápky procentuální podíl vajec, která spadají do přípustného rozmezí (např. hodnota 100 % znamená, že všechna hodnocená vejce odpovídají přípustnému zbarvení). RPKD se shodla na vhodnosti návrhu př. Tyllera sledovat barvu (ale i hmotnost) vajec v období sběru násadových vajec (a nikoli v květnu, jak bylo v návrhu Metodiky), což je zjednodušení práce pro chovatele, kteří v tu dobu stejně vejce váží a hodnotí zbarvení skořápky, aby vybrali vhodná násadová vejce. Je ovšem třeba zdůraznit, že data evidovaná v PKD se musí týkat všech hodnocených vajec, nikoli jen vybraného souboru násadových vajec.

Dalším projednávaným bodem byla nutnost odchovat ze sestavených chovných kombinací, která ovšem neznamená povinnost odchovat první rok, ale usilovat o odchov po dobu života daného kmene.

Př. Tyller písemně rozporoval nově zaváděnou specifickou variantu plemenitby – použití jednoho pleménika současně ve více kmenech. Přítomní členové RPKD se shodli na tom, že tato varianta je jen jedna z více možností a v Metodice má tedy opodstatnění – je to alternativa pro chovatele, kteří by za normálních okolností měli jen jeden kmen, a tímto způsobem mohou mít např. dva, případně varianta pro chovatele, kteří chtějí držet různověké hejno slepic (různého původu), ale nelíhnou rodokmenně. Možnost použití jednoho pleménika současně ve více kmenech je tedy snaha o naplnění prioritního cíle – zvýšení počtu kmenů v chovech (principiálně jde totiž o různé kmeny, byť je pleméník stejný). Byla shoda na tom, že v případě nabídky několika alternativ nebude Metodika některou z nich uvádět jako prioritní – to bude role průběžného řízení plemenitby.

Přímo během jednání byly podněty zapracovávány do textu návrhu Metodiky.

USNESENÍ 2 /RPKD 24/2/1: RPKD projednala předložený dokument návrhu Metodiky uchování GZ plemene česká slepice zlatá kropenatá. Na základě vypořádání s předloženými podněty a návrhy zpracovala finální znění metodiky. Následně dopracovanou metodiku schválila jako celek pro předložení Ministerstvu zemědělství ve stanovené lhůtě do 15. 6. 2024.

Hlasování: PRO – 5. PROTI – 0. ZDRŽEL SE – 0.

Tajemnice: Ing. Ludmila Šilhová, Maškova 3, 182 53 Praha 8, ČSCH, Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

mobil: 734 621 755

e-mail: drubez@cschdz.eu

Český svaz chovatelů, z.s.

Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

Tel.: 734 621 755, e-mail: drubez@cschdz.eu, <http://www.cschdz.eu>

IČ: 00443204, DIČ: CZ00443204, IDDS: rstrfew, Bankovní spojení: KB Praha 9 č. účtu: 635081/0100

Ad 3) PLEMENÁŘSKÁ EVIDENCE CHOVU ČISTOKREVNÉ DRŮBEŽE V NÁVAZNOSTI NA ZMĚNY PLEMENÁŘSKÉHO ZÁKONA

Stručně byla představena povinnost vést v rámci ČSCH plemenářskou evidenci pro veškerou drůbež, vyplývající z novely Plemenářského zákona.

USNESENÍ 2/RPKD 24/3/1: RPKD pověřuje předsedu ÚOK CHD přípravou strategie k nasazení plemenářské evidence drůbeže vyplývající z novely Plemenářského zákona. Dokument bude předložen k příštímú jednání RPKD.

Hlasování: PRO – 5. PROTI – 0. ZDRŽEL SE – 0.

Ad 4) DISKUSE

Diskuse probíhala v průběhu celé schůze.

Ad 5) ZÁVĚR

Jednání bylo ukončeno v 15:40 hod.

S pozdravem

Prof. Ing. Eva Tůmová, CSc., v. r.
předsedkyně Rady Plemenné knihy drůbeže

Tajemnice: Ing. Ludmila Šilhová, Maškova 3, 182 53 Praha 8, ČSCH, Maškova 3, 182 53 Praha 8 – Kobylisy

mobil: 734 621 755

e-mail: drubez@cschdz.eu

Já, Pavel Hruběš, dávám plnou moc panu Ivanu Pavlovi k hlasování na schůzi Rady plemenné knihy
drůbeže dne 29. 5. 2024.

V....., dne 29. 5. 2024

Podpis.....

Pavel Hruběš

ČESKÝ SVAZ CHOVATELŮ, z.s.

05. 06. 2024

sekretariát ÚVV, Praha